

EKSAMEN I

REVISJON

5106

i henhold til rammeplan for treårig revisorutdanning
av 1.12. 2005
(20 studiepoeng)

onsdag 21. mai 2014

kl. 09.00 – 15.00

Oppgavesettet består av i alt 6 oppgaver på 5 sider, inklusive denne siden og evt. vedlegg.

Tillatte hjelpemidler:

- Revisors håndbok
- Norges lover
- Særtrykk eller samlinger av lover og standarder uten kommentarer
- Skattelovsamling (Jacob Jarøy eller Ole Gjems-Onstad)
- Ikke- kommuniserbar kalkulator (tømt for evt. minne)

Besvarelsen av oppgavene skal i størst mulig grad begrunnes i og inneholde referanse til lover og andre autoritative regelverk.

Hvis det anses nødvendig å ta forutsetninger grunnet ufullstendige eller uklare opplysninger, skal det redegjøres for forutsetningene i besvarelsen.

Begynn på nytt ark for hver oppgave. Besvarelsen skal ikke skrives med blyant.

OPPGAVE 1 (20 %)

Sydska AS er en entreprenørbedrift som driver anleggsvirksomhet over store deler av Sørlandet. Selskapet bygger skoler, idrettsanlegg og andre offentlige bygg, men også større boligkomplekser.

Selskapets revisor har på grunn av høy alder frasagt seg gjenvalg, og på generalforsamlingen i april ble Regnrevisjon AS, hvor du er ansatt, valgt som ny revisor i selskapet.

Den tidligere revisoren opplyser at Sydska AS er et "helt vanlig oppdrag" med bra rutiner, hvor ledelsen gjør sitt beste for å oppfylle lover og regler. Han har i løpet av de mange årene han har revidert selskapet ikke avgitt annet enn normal revisjonsberetning uten presiseringer eller forbehold.

Du bringer raskt frem følgende opplysninger om selskapet:

- Omsetningen NOK 650 millioner, total kapital 180, egen kapital 45 og resultat etter skatt 2,5 millioner.
- Det er 160 ansatte i selskapet, og det er dessuten utstrakt bruk av underleverandører.

Hovedposter i regnskapet for øvrig:

Regnskapspost	Saldo
Tomt	1,0
Bygninger	15,0
Anleggsmaskiner og utstyr	80,0
Biler/inventar/kontormaskiner	9,0
Langsiktige tilvirkningskontrakter	45,0
Kundefordringer	15,0
Kassakredittgjeld	10,5
Leverandørgjeld	30,0
Annen kortsiktig gjeld	12,5
Langsiktig gjeld	73,0
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0,4
Avskrivning bygninger	2,0
Avskrivning transportmidler, maskiner og inventar	20,0
Nedskrivning av anleggsmidler	0,0
Tap ved salg av anleggsmidler	0,1

Spørsmål

- a) Redegjør for ulike typer vesentlighetsgrenser som er vanlig å vurdere/fastsette.
- b) Gjør rede for hvilke av opplysningene over som kan ha betydning for fastsettelse av vesentlighetsgrensene.
- c) Fastsett vesentlighetsgrensene og begrunn fastsettelsen.
- d) Hvilke revisjonsmessige utfordringer anser du kan knytte seg til avgang av driftsmidler?

OPPGAVE 2 (15 %)

Begrepene «profesjonell skepsis» og «profesjonelt skjønn» er sentrale elementer ved utøvelse av revisoryrket.

Spørsmål

Redegjør for innholdet i disse og utdyp hvorfor etterlevelsen er så viktig for revisor.

OPPGAVE 3 (15 %)

Revisor Anker i revisjonsselskapet Aktsom AS blir kontaktet av en ny kunde som stifter et aksjeselskap ved hjelp av et betydelig kontantinnskudd. Like i etterkant blir revisor kontaktet av namsmannen. Vedkommende aksjonær har ifølge namsmannen flere uoppgjorte saker, og namsmannen lurte på hvordan han kunne ha mulighet til å skyte inn så store verdier. I brevet fra namsmannen står det at opplysningsplikt gjelder uten hinder av taushetsplikt, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 7-12, som lyder:

§ 7-12. Tredjepersons opplysningsplikt

For å undersøke hvilke formuesgoder saksøkte har, kan namsmannen pålegge tredjepersoner å gi opplysninger om krav som saksøkte har mot dem, og om formuesgoder som de har i sin besittelse og som saksøkte eier. Namsmannen kan i rimelig utstrekning også pålegge tredjepersoner å gi opplysninger om krav som saksøkte i løpet av de siste 2 årene har hatt mot dem og om hvordan kravet falt bort, og om formuesgoder som de i løpet av de siste 2 årene har hatt i sin besittelse og som saksøkte da eide og om hvordan besittelsen opphørte. Arbeidsgiver plikter å gi opplysninger om saksøktes lønns- og ansettelsesforhold og om pålagte trekk i lønnen. Opplysningsplikten gjelder uten hinder av taushetsplikt. Tvisteloven kapittel 22 gjelder tilsvarende.

Klage til tingretten over pålegg etter første ledd har oppsettende virkning. Namsmannen eller tingretten kan bestemme at klagen likevel ikke skal ha oppsettende virkning dersom den er åpenbart grunnløs.

Spørsmål

- a) Hvilke plikter følger av lov om Hvitvasking mv. når revisor får henvendelse om å påta seg et nytt oppdrag?
- b) Hvordan forholder revisor seg til henvendelsen fra namsmannen?

OPPGAVE 4 (20 %)

Ved planleggingen av revisjonen av årsregnskapet for et aksjeselskap har revisor fastsatt vesentlighetsgrensen for totalregnskapet til kr. 2,5 mill., som tilsvarer 5 prosent av resultat før skatt. Revisor har funnet det nødvendig å fastsette egne vesentlighetsgrenser for balansepostene "varebeholdning" og "kundefordringer", med kr. 1,5 mill.

Ved avslutningen av revisjonen finner revisor følgende:

- Varebeholdning: Et vareparti er ukurant og burde vært nedskrevet med kr. 2 mill. Klienten er uenig og er ikke villig til å nedskrive.
- Kundefordringer: Avsetning for tap på krav er kr. 2,5 mill. for høy. Klienten er ikke villig til å redusere avsetningen.

Revisor finner ingen grunn til å revurdere vesentlighetsgrensene i konklusjonsfasen.

Spørsmål a)

Hvordan blir konklusjonen på årsregnskapet, inkludert evt. avsnitt som forklarer årsaken til avvikende konklusjon, i revisjonsberetningen? Forklar hvordan revisor resonnerer og vis til relevante lover og regler. Se bort fra skattemessig effekt av evt. korreksjoner av varebeholdningen og avsetningen for tap på krav.

Forutsett at situasjonen er den samme, men at avsetningen for tap på krav er kr. 2 mill. for lav (i stedet for kr. 2,5 mill. for høy).

Spørsmål b)

Hvordan blir konklusjonen på årsregnskapet, inkludert evt. avsnitt som forklarer årsaken til avvikende konklusjon, i revisjonsberetningen? Forklar hvordan revisor resonnerer og vis til relevante lover og regler. Se bort fra skattemessig effekt av evt. korreksjoner av varebeholdningen og avsetningen for tap på krav.

OPPGAVE 5 (15 %)

Revl. § 5a-4 *Rotasjon* lyder:

"Revisor kan ikke revidere årsregnskap for den samme revisjonspliktige i mer enn syv år sammenhengende. Revisor som omfattes av første punktum kan ikke på nytt påta seg revisjonsoppdrag for den samme revisjonspliktige før det har gått minst to år. For revisjonsselskap gjelder dette for den som er utpekt som ansvarlig revisor. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om rotasjon.

I tilfeller der revisjonsplikten gjelder konsernregnskap, kan det ikke avgis revisjonsberetning for konsernet dersom ett eller flere vesentlige datterselskap har revisor som etter bestemmelsens første ledd ikke kunne ha påtatt seg revisjonsoppdrag for et konsernselskap.

Finanstilsynet kan i særlige tilfeller samtykke til at revisjonsselskapet ikke utpeker ny ansvarlig revisor selv om det har gått syv år."

Spørsmål a)

Hvilke problemer tar reglene om rotasjon sikte på å avhjelpe?

Spørsmål b)

Er reglene om rotasjon, slik de er i dag, egnet til å avhjelpe problemene? Hvis ikke, hvilke endringer i regelverket mener du kan gjøres for å gjøre reglene mer effektive?

OPPGAVE 6 (15 %)

Revisormedarbeider Josef K. har fått i oppdrag å skrive utkast til revisjonsplan for Pro-Sessen AS, et mellomstort foretak som importerer teknisk utstyr fra Kina og selger til næringsdrivende. De ansatte i innkjøpsavdelingen har stor reiseaktivitet i inn- og utland. Overnatting og diett dekkes etter statens satser; alle andre reisekostnader skal være dokumentert med faktura, kvittering e.l.. Selskapet har relativt svak intern kontroll med reisekostnadene, og oppdragsansvarlig revisor har bedt Josef utforme omfattende substanshandlinger. Josefs forslag til substanshandlinger rettet mot reisekostnader er følgende:

Analytisk substanshandlinger:

Sammenlign reisekostnader pr. måned med årets kostnadsbudsjett og med reisekostnad tilsvarende måned forrige år.

Detaljerte substanshandlinger:

Trekk 50 tilfeldige posteringer fra debetsiden av konto for reisekostnader i kontospesifikasjonen. For hver postering i utvalget: Kontroller at det foreligger reiseregning og at alle poster på reiseregningen er legitimert med fakturaer, kvitteringer e.l.. Sjekk at belastning for overnatting og diett er i samsvar med statens satser. Kontroller alle summeringer og utregninger på reiseregningen.

Spørsmål a)

Når revisor planlegger revisjon av reisekostnadene, hvilke påstander vil han søke å få bekreftet ved de planlagte revisjonshandlingene? Grunngi svaret.

Spørsmål b)

For hver av revisjonshandlingene som er beskrevet ovenfor, angi hvilke påstander for reisekostnadene de tar sikte på å fremskaffe (del)bekreftelse av og forklar hvorfor. Angi også eventuelle svakheter ved de beskrevne revisjonshandlingene og foreslå forbedringer.

Spørsmål c)

Angi eventuelle andre revisjonshandlinger som kunne være hensiktsmessige for å oppnå bekreftelse av påstandene som du har nevnt i besvarelsen av spørsmål a.